

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2017/2018

Destinace (země, město): Francie, Paříž

Jméno, příjmení: Mgr. Jana Kantoříková

Místo působení: Université Paris – Sorbonne, Faculté des Lettres , UFR d'Etudes slaves

Vyučující:

prof. Xavier GALMICHE – dějiny literatury, překlad

doc. Markéta THEINHARDT – dějiny umění, muzeologie

Mgr. Jana VARGOVČÍKOVÁ – dějiny střední Evropy, reálie, metodologie literatury

dr. Guillaume METAYER – středoevropská literatura, reálie

dr. Roman KRAKOVSKY – dějiny střední Evropy, reálie

prof. Patrice POGNAN – externí vyučující (Inalco), lingvistika (historická mluvnice)

Mgr. Ivana CECHLOVÁ – český jazyk, překlad (zaměstnaná univerzitou)

Mgr. Jana KANTOŘÍKOVÁ – český jazyk, překlad (zaměstnaná přes MŠMT)

Počty studentů

Český jazyk a literaturu je na Sorbonně možné studovat v rámci programu *Langues, littératures et civilisations d'Europe centrale* v bakalářském stupni (*Licence*) jako hlavní nebo vedlejší obor v kombinaci s ruštinou, němčinou, polštinou, maďarštinou, srbochorvatštinou/bosenštinou. Dále je možné český jazyk studovat v rámci bakalářského programu *Langues étrangères appliquées* (LEA), kde si studenti vedle předmětů z oblasti ekonomie a práva volí dva cizí jazyky. Pro magisterské a doktorské studenty není výuka českého jazyka povinná, zájemci dobrovolně navštěvují bakalářské kurzy. V letošním roce bylo v bakalářských a magisterských programech oficiálně zapsáno 20 studentů, ve skutečnosti však šlo od samého počátku o méně frekventantů. První ročník úspěšně uzavřely 4 studentky; druhý navštěvoval pouze jeden student; třetí ročník úspěšně absolvovaly dvě studentky.

Na Sorbonně je možné češtinu studovat také jako volitelný jazyk pro nespecialisty ve dvou, popř. třech úrovních – podle aktuálních zájemců (*Initiation à la langue tchèque*). Letos kurzy navštěvovalo přes třicet studentů. Tradičně je nejvyšší zájem o začátečnický kurz. Jde zejména o studenty muzeologie, kteří se zaměřují na středoevropský prostor. Hojně navštěvované jsou překladatelské ateliéry vedené prof. Xavierem Galmichem. Kurz se tradičně koná každý druhý semestr, je otevřen široké veřejnosti a zájemci se v něm mohou seznámit s teorií a praxí uměleckého překladu. V letošním roce byla na programu kniha Miloše Martena *Pohádky a podobenství*.

Přestože docházka na Sorbonně povinná není, studenti češtiny jsou velmi motivovaní a semináře navštěvují svědomitě. Jejich průměrný věk se pohybuje v rozmezí 18–33 let. Národnostně jde především o Francouze či Čecho-Francouze, přibývají ovšem studenti jiných národností, kteří jsou ve Francii usazení. Motivace ke studiu českého jazyka je různá. Častým důvodem jsou čeští/slovenští předci, předchozí znalost jiného slovanského jazyka, zájem o českou kulturu, popř. český/á partner/ka. Následně by se studenti češtiny rádi uplatnili v oblasti překladu a tlumočnictví, výzkumu, kulturního managementu, obchodu či diplomacie.

Výuka

V loňském akademickém roce lektorka vyučovala kurzy *Grammaire et exercices grammaticaux*, *Stylistique*, *Thème/Version* (seminář překladu, v alternaci s prof. Xavierem Galmichem), *Initiation à la langue tchèque* (úroveň 1), *Morphosyntaxe et exercices grammaticaux*. Lektorka sestavuje výukový plán individuálně a v závislosti na jazykové úrovni studentů. Hodiny jazyka jsou jedinými kurzy vyučovanými v češtině. Hodinová dotace je velmi nízká, je tedy nutné studenty co nejvíce motivovat a dbát na efektivitu práce. Lektorce se velmi osvědčilo zařazení zpěvu do výuky a práce s filmovou tvorbou.

Výukové materiály

V hodinách byly nejvíce používány učebnice Lída Holá: *Czech Step by Step* (1. ročník); Lída Holá, Pavla Bořilová: *Česky krok za krokem 2* (2. a 3. ročník), příp. Marie Boccou Kestránková, Kateřina Hlínová, Pavel Pečený, Dagmar Štěpánková: *Čeština pro cizince B2* (3. ročník); Lída Holá, Pavla Bořilová: *Čeština Expres 1* (*Initiation à la langue tchèque 1*); Lída Holá, Pavla Bořilová: *Čeština Expres 2* (*Initiation à la langue tchèque 2, 3*).

Velmi oblíbené jsou *Pražské legendy* od Lídy Holé (2011) a adaptované Nerudovy *Povídky malostranské* (taktéž Lída Holá, 2012). Dále jsou v hodinách užívány gramatiky a slovníky, beletrie a materiály z médií. Pro práci s bilingvními či pokročilými studenty se osvědčila kniha *Čeština pro překladatele* od autorek Milena Houžvičková a Jana Hofmannová (2012).

Učební podmínky

Univerzitní centrum Malesherbes nabízí pro výuku ideální podmínky – učebny jsou prostorné a technicky dobře vybavené. Na vrátnici je možné si dále zapůjčit magnetofon a ovladač k dataprojektoru nebo obdržet fixy/křídly na tabuli. Kopírování učebních materiálů je možné zdarma. Ke komfortnímu zázemí centra výrazně přispělo otevření nové kantýny.

Lektorka sice nemá k dispozici vlastní pracovnu, může však využívat pracovnu prof. Galmiche, pracovnu doc. Theinhardt (přístupná i vyučujícím jiných kateder) nebo kancelář paní Rouget-Garma (administrativní pracovnice). Ve všech třech místnostech jsou umístěny materiály k výuce českého jazyka a literatury, které jsou lektorce k dispozici (učebnice, slovníky, gramatiky, beletrie, odborné publikace, univerzitní časopisy, spolu s materiály zaslanými DZS). Univerzitní knihovna centra Malesherbes je stále v rekonstrukci. Zajištěna je však možnost výpůjček v rámci jiné knihovny a dostupnost materiálů, včetně širokého výběru periodik v češtině, tak není omezena.

Letošní výuka byla od dubna narušována studentskými stávkami a dalšími manifestacemi. Hodiny češtiny byly tedy výjimečně přesunuty do Institut d'études slaves.

Ubytování univerzita lektorce nezajišťuje, hrazena je však polovina nákladů na MHD.

Řešené projekty a akademické dění

Dne 6. prosince 2017 Sorbonna ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Paříži uspořádala oslavu 20. narozenin česko-francouzského ateliéru překladu. Program sestával z představení nejnovějšího kolektivního díla ateliéru – překladu Dykova *Krysaře*, z předčítání úryvků v češtině i francouzštině a živé diskuse. Oslava byla spojena též s mikulášskou besídkou a dernisází výstavy „1989 OČIMA FOTOGRAFŮ“ v univerzitním centru Malesherbes.

Další úspěšnou akcí, kterou Sorbonna uspořádala ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v Paříži, byla přednáška Dr. Josefa Švédy *Bratři Mašínové jako popkulturní ikony českého komunismu i kapitalismu* (7. prosince 2017).

Ve dnech 3. – 6. března 2018 se na katedře slavistiky konal již tradiční přednáškový cyklus „Středoevropský týden“ určený studentům i široké veřejnosti. Příspěvky českých lektorek byly letos věnovány osmičkovým výročím. Týden tak vrcholil komentovanou projekcí filmu Jana Němce *Vlk z Vinohrad*, který reflektuje události roku 1968, a přednáškou o T. G. Masarykovi a jeho vztahu k filozofii Friedricha Nietzsche v kontextu událostí roku 1918.

Lektorka se dále účastní badatelských seminářů, přednášek a kolokvií se středoevropskou tematikou pořádaných Sorbonnou a snaží se k jejich navštěvování přivést také studenty. Kromě toho usiluje o motivaci

studentů k účasti na pravidelných literárních večerech *Palabres centre-européennes*. Jde o prezentaci a čtení ukázek středoevropské literatury (překlady beletrie, odborná literatura).

Další aktivity

Lektorka intenzivně spolupracuje s Velvyslanectvím České republiky v Paříži: zprostředkovává studentům informace o stážích, stipendiích a certifikovaných zkouškách z češtiny, motivuje studenty k výjezdům do České republiky, ke studijním pobytům na letních školách a k účasti v soutěži o Cenu Václava Černého. Ocenění letos obdrželi dva studenti Sorbonny (první a druhé místo v kategorii nejlepší překlad).

Po uplynutí zkouškového období lektorky připravily tradiční rozloučení se studenty, letos v zahradách Jardin de Luxembourg poblíž Institut d'études slaves.

V Paříži 21. července 2018

Mgr. Jana Kantoříková